

signalointi, jonka merkit mitattiin tarkoin sekä vaak- että pystysijainniltaan maanmittaustason satelliittipaikantimella. Alue kuvattiin sen jälkeen UAS-ortokuvaus -kopterilla 120 metrin korkeudesta. Yhden maastopikselin kooksi saatiin tältä korkeudelta 2,5 cm.

Kuvauksesta tuotettiin signaloinnin ja ortokuvamosaiikin avulla kolmiulotteinen pistepilvi ja siitä edelleen mittatarkka alkutilanteen korkeusmalli. Tulokset on esitetty ETRS-TM35FIN -koordinaatistossa sekä korkeusjärjestelmässä N2000. Maastomallinnuksessa on käytetty ilmakuvatun alueen ulkopuolella sekä peitteisillä alueilla hyväksi myös Maanmittauslaitoksen laserkeilaukseen perustuvaa korkeusmallia. Maanpinnan korkeus vaihtelee kohdealueella välillä N2000 +132...+142.

Kaavoitustilanne

Suunnittelualueella ei ole asema- tai yleiskaavoja. Aluetta koskevat Keski-Suomen maakuntakaavan kaavamääräykset. Kaavakartan mukaan kohde sijoittuu koko maakuntaa koskevalle "Biotalous" -alueelle. Merkinnällä tarkoitetaan: "Maa- ja metsätalous sekä turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan." Kyseinen merkintä ei kuitenkaan kategorisesti estä maa-ainesottoa.

Luonnonolot

Kohde ei sijaitse luonnonsuojelu- ja tai Natura-alueella, eikä sillä ole muinaismuistoja. Kohdealue ei kuulu mihinkään suojeluohjelmiin, eikä suunniteltua ottoaluetta ole osoitettu virkistyskäyttöön.

Alueella ei ole tiedossa uhanalaisia eläinlajeja. Ottoalueella ei ole vanhaa metsää, metsälakikohteita eikä muita erityisiä elinympäristöjä. Ottotoiminnan vaikutukset luonnonarvoihin ja monimuotoisuuteen ovat vähäiset. Ottoalueelle ei tule myöskään vesiä ulkopuolelta muuten kuin sadantana ja alueelta lähtevä vesimäärä on vähäinen.

Pohja- ja pintavedet

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kohteesta lähimmillään 150 metrin päässä lännessä sijaitsee Huikon pohjavesialueen (muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, tunnus 0985003) itäreuna. Kohteen välittömässä läheisyydessä ei ole kaivoja tai muita vedenottoa. Pohjavesi on alueelle kaivettujen koekuoppien perusteella ottoalueen lounaisreunalla noin tasolla N2000 +126,30.

TOIMINTA, JOHON LUPAA HAETAAN

Tiedot ottamisalueesta

Ottamistoimenpiteen tarkoituksena on maa-ainesten hyödyntäminen erilaisiin rakentamistarpeisiin. Alueelle haetaan jatkolupaa kymmeneksi vuodeksi. Mikäli ylisuuria kiviä tai lohkareita on tarpeen murskata, murskaustyö kestää koko lupaaikana maksimissaan 50 päivää.

Ottamisalueen pinta-ala on 7,16 ha ja kaivun alueen 6,23 ha. Leikattavia maa-aineksia olisi teoriassa jäljellä koko alueella ilman pintamaita yhteensä noin 220 000 m³ ktr. Määrä perustuu arvioon, että pintamaita olisi hiekan ja soran päällä keskimäärin 0,5 metriä. Lupaa haetaan kuitenkin vain määrälle 100 000 m³ ktr.

Yhtenä syynä pienempään ottomäärään on mm. se, että kohti itää mentäessä aineksen seasta paljastuu jatkuvasti 2-3 kuutiometrin suuruisia lohkkareita, mikä haittaa ottoa.

Ottamismäärä ja – aika

Maa-aines: sora ja hiekka
Haettu kokonaismäärä: 100 000 m³
Vuotuinen otto: 0 - 10 000 m³
Ottamisaika: 10 vuotta

Ottamistoiminta

Alin suunniteltu ottotaso on alueen lounaisreunalla N2000 +129,30 ja ylin koillisen puoleisen kiinteistörajan vieressä N2000 +136,30

Kuitenkin, mikäli pohjavettä havaitaan, ottamista ei saa missään olosuhteissa ulottaa alemmaksi kuin tasolle, joka on vähintään 2 metriä havaittua pohjavesipintaa ylempänä. Oton aikana on koko ajan tarkkailtava pohjavettä. Ottamissuunnitelma esitetään suunnitelmakartoissa 03 ja 04 sekä leikkauksissa.

Ottamisalueen ja samalla kaivualueen raja (valmis maisemoitu yläluiska ottamisen lopussa) eivät saa ulottua alueen luoteisreunalla 50:ä metriä lähemmäksi tien 618 keskilinjaa.

Työmaaliikenne alueelle ja sieltä pois tapahtuu Huikontieltä käyttäen olemassa olevaa liittymää. Tie on merkitty kuviin 03 ja 04.

Ottamistyön aikana tulee noudattaa voimassaolevia työturvallisuusmääräyksiä. Työn aikana syntyvät korkeat, vielä maisemoimattomat maaluisikat, on aidattava huolellisesti lippusiimalla tai muulla vastaavalla tavalla. Poltto- ja voiteluaineita varastoidaan alueella vain sen verran, mitä käytettävät työkoneet välittömästi vaativat. Niiden säilyttämisessä tulee ottaa huomioon palavista aineista annetut lait ja asetukset.

Kaivannaisjätteet

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty liitteessä 3. Kaivannaisjätteitä ovat lähinnä pintamaat ja kannot. Läjitetystä pintamaista ei ole vaaraa pinta- tai pohjavesille. Näin ollen ei ole tarvetta esittää erillistä selvitystä kaivannaisjätteen seurannasta ja tarkkailusta (liite 3, kohta C).

Maisemointi ja jälkihoito

Alue muotoillaan tämän ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että se mahdollisimman hyvin sulautuu ympäristöönsä. Lopulliset maaluisikat muotoillaan ylijäämämassoilla ja pintamailla kaltevuuteen 1:3. Alue palautuu metsätalouskäyttöön. Metsittyminen tapahtuu luontaisesti.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Ottamistoiminta ei ole Keski-Suomen maakuntakaavan vastainen, eikä se aiheuta mahdollista pohjavesien pilaantumista, kun noudatetaan riittävää suojakerrosta. Tämän ottamissuunnitelman rajauksen sisällä toimittaessa ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, eikä myöskään tuhoa erikoisia luononesiintymiä. Edellyttäen, että tämän ottamissuunnitelman ohjeita noudatetaan, ottamistoiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen rajoitusten kanssa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen vireillöolosta kuuluttaminen

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Toivakan kunnan verkkosivuilla 22.2. - 24.4.2023.

Kuuleminen

Ottamisalueen sisältävien kiinteistöjen rajanaapureille on lähetetty 15.2.2023 postitse tieto hakemuksen vireillöolosta. Paikallisuutiset -lehdessä julkaistiin tieto hakemuksen vireilletulosta 22.2.2023.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin ja saatiin lausunto Keski-Suomen ELY -keskukselta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto 14.4.2023:

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta. Tällöin ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti lounaisreunalla N2000 +129,30 m ja nousten koilliseen päin mentäessä tasoon N2000 +136,30 m, ollen kuitenkin vähintään 2 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Alue maisemoidaan suunnitelman mukaisesti. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvan haltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Muistutukset ja mielipiteet

Maa-aineslupahakemuksesta jätettiin yksi (1) mielipide. Naapurikiinteistön omistajalla ei ole huomautettavaa hakemuksen johdosta.

Hakijan kuuleminen

Hakijan kuuleminen ei ole ollut tarpeen.

Tarkastukset

Rakennus- ja ympäristötarkastaja valmistelijana on tutustunut alueeseen vuotuisen valvontakäynnin yhteydessä 17.10.2022.

LUPA- JA YMPÄRISTÖJAOSTON RATKAISU

Lupa- ja ympäristöjaosto myöntää Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Ruokosen sora-alueella kiinteistöillä 850-405-49-1 ja 850-893-1-3.

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksen ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

LUPAMÄÄRÄYKSET:

1. Alin ottotaso on ottamissuunnitelman mukaisesti N2000 +129,3 m ja otettavan aineksen määrä enintään 100 000 m³.
2. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
3. Valvonnan helpottamiseksi alueella on oltava riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualan rajat tulee merkitä selvästi maastoon.
4. Ottoalueen etäisyys tulee olla vähintään 50 metriä tien 618 keskilinjasta.
5. Lisäksi mahdolliset jyrkät rintaukset on merkittävä säänkestävin varoituskyltein. Merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa.
6. Ottoalueella on oltava selkeä taulu, josta ilmenee ainakin maa-aineslupan haltijan/urakoitsijan yhteystiedot, luvan voimassaoloaika sekä toiminta-ajat.
7. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Alueella on oltava saatavissa imeytysainetta ja kalustoa mahdollisten vuotojen keräämistä varten.
8. Pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava hälytyskeskukseen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.
9. Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimet on mahdollisuuksien mukaan tehtävä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.
10. Alueen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Luiskien rakentamisen tulee tapahtua alueelta saatavilla pilaantumattomilla mailla ja kivillä.
11. Pohjataso ja luiskat metsitetään istuttamalla alueelle soveltuvaa puustoa niille, osille, jotka eivät ole luontaisesti metsittyneet. Alue palautuu metsätalouskäyttöön. Maisemointi puuston istutuksineen tulee tehdä luvan voimassaoloaikana.
12. Kun luvan voimassaoloaika on päättynyt tai luvassa myönnetty maa-ainemäärä on otettu, on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella lopputarkastus, jossa tarkastetaan jälkihoidon ja muiden lupaan liittyvien toimenpiteiden toteutuminen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupapäätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulopäivästä.

ILMOITUSVELVOLLISUUS Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä vuosittain ilmoitus Notto -järjestelmään tammikuun loppuun mennessä.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa vesistön rantavyöhykkeellä.

Kyseisillä kiinteistöillä on ollut aiemminkin ja parhaillaan soran- ja hiekanottoalue ja maa-aineksia on vielä ottamatta. Toimintaa jatketaan nykyisen kaltaisena ja hakijalla on Metsähallitukselta maanomistajan suostumus toimintalupien hakemiseen. Alueella ei ole voimassa olevaa asema- eikä yleiskaavaa. Näin ollen toiminnalle ei ole maankäyttöllisiä esteitä. Ottoalue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella. Kaivualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia tai muita suojelukohteita eikä ottamisalueella ole sellaisia maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja ainesten ottamisen rajoituksia, jotka estäisivät luvan myöntämisen. Maisemointia ja ottamista koskevilla lupamääräyksillä on minimoitu luontoon ja maisemakuvaan aiheutuvat vahingolliset vaikutukset. Maisemavaikutukset jäävät lähiympäristössä olevista maastonmuodoista johtuen paikallisiksi. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu sijainti sekä lupamääräykset huomioiden haittaa tai vaaraa asutukselle tai ympäristölle.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Lupamääräysten perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (MaL 11 §).

Määräyksellä 1 on ottamistaso ja –määrä rajoitettu hakemuksen liitteenä olevan ottamissuunnitelman mukaiseksi.

Kaivualueen, ottoalueen ja ottotason merkitsemisellä maastoon helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on ottamissuunnitelman rajausten mukaista. (määräys 2 ja 3)

Määräyksellä 4 varmistetaan maantien suoja-alueen säilyminen seututien keskilinjasta.

Varoitusmerkinnöillä sekä aitaamisella varmistetaan ulkopuolisten liikkujien turvallisuus alueella. (määräys 5)

Infotaulun tarkoituksena on antaa tietoa alueen toiminnasta ulkopuolisille. (määräys 6)

Määräykset 7 - 8 on annettu maaperän ja pohjaveden suojaamiseksi.

Määräykset 9 - 12 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi ja alueen sopeuttamiseksi ympäröivään maisemaan.

Lupaviranomainen katsoo, etteivät lupamääräykset ole luvansaajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 5, 6, 10–14, 19, 20, 23 ja 23a §:t

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005) 1–3, 6 – 9 §:t
Toivakan kunnan maa-aines- ja valvontaviranomaisen taksa 1.1.2022 alkaen, ympäristölautakunta 10.11.2021 (§ 73).

VAKUUS

Luvanhaltijan tulee toimittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista **13 500,00 euroa** (3 000 €/ha (koko toiminta-alue) ja lisäksi kokonaisottomäärästä 0,030 euroa/ m³) maa-aineslain 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi.

Noin puolet toiminta-alueesta on 3,5 ha

3000 €/ha * 3,5 ha = 10 500,00

0,030 €/m³ * 100 000 m³ = 3 000,00

Yhteensä 13 500,00

Hyväksyttävä vakuus on takaus, vakuutus tai pantattu talletus, luotto-, vakuutus- tai muulta ammattimaiselta rahoituslaitokselta.

Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään 12 kuukautta ottoluvan päättymisen jälkeen. Vakuuden arvo voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään Toivakan kunnan ympäristölautakunnan hyväksymän ja 1.1.2022 alkaen voimaan tulleen taksan mukaisesti Tarkastusmaksuna **1 400,00 €** (14,00 € / 1000 m³).

Naapureiden kuuleminen

50,00 € * 6 kpl = **300,00 €**

Hakemuksesta kuuluttaminen (peritään todelliset kuulutus- ja ilmoituskulut)

Paikallisuutiset 22.2.2023 = **531,96 €** (sis. alv 24 %)

(Päätöksen todellinen kuulutuskustannus tarkentuu myöhemmin)

Yhteensä

2 231,96 euroa

Luvanhaltijan tulee suorittaa kunnalle vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti.
Luvan myöntämishetkellä valvontamaksu on 150,00 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä
Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy, Viialantie 101, 41660 Toivakka

Jäljennös päätöksestä
Keski-Suomen ELY-keskus, PL 250, 40101 Jyväskylä

Ilmoitus päätöksestä
Päätöksestä kuulutetaan Toivakan kunnan verkkosivuilla.
Tieto päätöksestä julkaistaan Paikallisuutiset -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 26.6.2023.

LIITTEET

Valitusosoitus